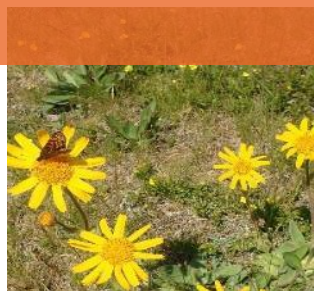

Kartlegging av kulturlandskap i Telemark 2023

Sigve Reiso

Kartlegging av kulturlandskap i Telemark 2023

Forfattere: Sigve Reiso

Publisert: 01.03.2024

Antall sider: 35 sider inkl. vedlegg

Publiseringstype: PDF med aktive lenker

Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Hanne Thoen

Tilgjengelighet: Dokumentet er offentlig tilgjengelig

Rapporten refereres som: Reiso, S. 2024. Kartlegging av kulturlandskap i Telemark 2023. Biofokus rapport 2024-031. Stiftelsen Biofokus. Oslo.

Forsidebilder: Hagemark på Kleiva i Skien kommune / vridd køllesopp (VU) Seljord / gulfotvokssopp (VU) Hjartdal / solblom (EN) Skien / hvitkurle (VU) Tokke. Foto: Sigve Reiso

Biofokus rapport 2024–031

ISSN 1504-6370

ISBN 978-82-8449-334-3

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark v/Hanne Thoen foretatt naturfaglige registreringer av kulturlandskap med fokus på slåttemark i utvalgte områder. Områdene for kartlegging er valgt ut av Statsforvalteren. Hanne Thoen har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Sigve Reiso har vært prosjektansvarlig og har hatt hovedansvaret for kartlegging og utarbeiding av rapport. Siri Khalsa (Biofokus) har bidratt med bestemmelse av sopp. Vi vil takke Thoen for godt samarbeid i forbindelse med dette prosjektet.

Tinn, 01.03.2023

Sigve Reiso

Styvingsask i urterik slåtteng på Bråten i Hjartdal. Foto: Sigve Reiso

Sammendrag

Biofokus ved Sigve Reiso har på oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark foretatt kartlegging av naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i utvalgte kulturlandskap i Telemark, med spesielt fokus på slåttemark. Kartleggingen har foregått i kommunene Seljord, Hjartdal, Tokke, Notodden, Bamble, Porsgrunn og Skien. Feltkartlegging ble utført av Sigve Reiso i perioden juni til august 2023.

Totalt 19 naturtypelokaliteter som til sammen dekker 142 daa, er nybeskrevet eller oppdatert gjennom kartleggingene i 2023 (tabell 1). Naturtypelokalitetene er fordelt på 6 med svært høy kvalitet, 9 med høy kvalitet, 2 med moderat kvalitet og 2 med lav kvalitet. Naturtypelokalitetene er fordelt på 13 lokaliteter med slåttemark, 2 med hagemark og 2 med naturbeitemark, 1 slåttemyr og 1 semi-naturlig eng.

I forbindelse med dette prosjektet er det avgrenset 13 naturtypelokaliteter som helt eller delvis omfattes av den rødlistede naturtypen slåttemark (CR), 1 omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig myr (EN) og 5 naturtypelokaliteter omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng (VU) (naturbeitemark og hagemark).

Totalt 13 rødlistede arter ble påvist i forbindelse med dette prosjektet (

Tabell 2). Disse er fordelt på 1 sterkt truede (EN), 7 sårbare (VU), og 5 nær truede (NT) arter.

Undersøkelser av slåtte marker i Telemark 2023 viser at det fremdeles finnes viktige lokaliteter med slåtte mark i fylket som ikke har vært kartlagt tidligere. Det ble også kartlagt nye funn av rødlistede arter på kjente lokaliteter, som styrker deres verdi for biologisk mangfold. Spesielt var høsten 2023 gunstig for beitemarksopp, og regionen Seljord-Hjartdal viste seg å ha rike bestander av flere rødlistede beitemarksopp. Bl.a. ble rødne luttvokssopp (VU) og gulfottvokssopp (VU) funnet i rike bestander og på flere enger. Ellers skiller Lyngstad i Tokke seg spesielt ut i forhold til karplanter med forekomster av både søstermarihånd (VU), solblom (EN), hvitkurle (VU) og flekkgrisøre (NT).

Alle de 19 registrerte kulturlandskapslokalitetene har blitt vurdert på kvalitet etter Miljødirektoratets kartleggingsmetodikk. Kvaliteten er sterkt sentrert rundt tilstand på registreringstidspunktet, dette kan føre til at begynnende gjengroing trekker kvaliteten ned, uavhengig av om det biologiske mangfoldet fremdeles er rikt. Dette gjelder også lokaliteter der oppstart av skjøtsel raskt vil bedre tilstanden og kvaliteten på området. Vi har derfor i tillegg lagt inn en tilleggsvurdering av forvaltningsverdi av de kartlagte naturtypelokalitetene

Innhold

1	Innledning	6
2	Metode	6
2.1	Datainnsamling.....	6
2.2	Metode for naturtypekartlegging	7
3	Resultater.....	8
3.1	Rødlistede naturtyper	9
3.2	Artsmangfold	9
4	Diskusjon	13
5	Referanser	14
	Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser og kart	15
	Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter	32
	Vedlegg 3. Kategorier for fremmede arter	33

1 Innledning

Biofokus ved Sigve Reiso har på oppdrag fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark foretatt naturfaglige registreringer av kulturlandskap i Telemark med fokus på slåttemark. Kartleggingen har foregått i kommunene Seljord, Hjartdal, Tokke, Notodden, Bamble, Porsgrunn og Skien.

2 Metode

2.1 Datainnsamling

Kartleggingstema

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks (Miljødirektoratet, 2023) basert på NiN2 (Halvorsen et al., 2015).
- Utvalgte naturtyper i henhold til [Naturmangfoldloven](#) og [Forskrift om utvalgte naturtyper](#).
- Rødlistede naturtyper i henhold til Norsk rødliste for naturtyper 2018 (Artsdatabanken 2018b)
- Levesteder for rødlistearter. Rødlistekategorier følger gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). Se vedlegg 2 for forklaring av kategorier.
- Forekomster av fremmede arter iht. Fremmedartslista 2018 (Artsdatabanken 2018a). Se vedlegg 3 for forklaring av kategorier.

Viktige datakilder

Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området, bl.a. Naturbase og Artskart, historiske flybilder etc.

Feltkartlegging/datainnleggelse m.m.

Feltkartlegging ble utført av Sigve Reiso i perioden juni til august 2023.

Undersøkte områder har blitt valgt ut på bakgrunn av prioritert liste fra Statsforvalter.

Alle rødlistearter (og andre interessante arter) som er kartlagt gjennom prosjektet blir gjort tilgjengelig på Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2020). I tillegg er de koblet til lokalitetsbeskrivelsene og nevnt i områdebeskrivelsene.

2.2 Metode for naturtypekartlegging

Kartlegging etter Miljødirektoratets instruks

Prioriterte naturtyper er kartlagt og beskrevet i henhold til siste versjon av Kartleggingsinstruks for kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (Miljødirektoratet, 2023). Lokalitetsbeskrivelser er gjort i tråd med denne, og oppsummerer variabler som er avgjørende for lokalitetskvalitet. Naturtyper er kartlagt i målestokk oppgitt i instruksene, og kartleggingsenhetene er i tråd med NiN versjon 2.2 i målestokk 1:5000 basert på kartleggingsveileder for NiN-kartlegging (Bratli et al., 2019).

Undersøkellesområdene er definert av oppdragsgiver og digitalisert i bestillingsverktøyet NiN Prosjektinnmelding. Når et undersøkelsesområde først er bestilt, kan det ikke kartlegges på utsiden av disse grensene, selv om naturtyper fortsetter utenfor området. Området kan imidlertid senere utvides av oppdragsgiver.

Miljødirektoratets kartleggingsinstruks beskriver kartlegging av Naturtyper etter Natur i Norge (NiN) slik kartleggingen utføres i oppdrag for Miljødirektoratet. Kartleggingen er en utvalgskartlegging, der kun arealene som tilfredsstiller kriteriene for en prioritert Naturtype etter Miljødirektoratets instruks skal kartfestes. Instruksene beskriver også hvordan den økologiske lokalitetskvaliteten til hver Naturtype fastsettes. Instruksene beskriver kartlegging av 111 Naturtyper, hvorav 83 er rødlistet i henhold til Norsk Rødliste for Naturtyper fra 2018 (Artsdatabanken, 2018), mens 28 er fastsatt etter anbefaling fra en ekspertgruppe bestående av Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) og NTNU Vitenskapsmuseet (Framstad et al., 2019). Artsdatabanken og Naturhistorisk museum i Oslo har deltatt som NiN-rådgivere i ekspertgruppa. Metoden for å vurdere lokalitetskvalitet er utarbeidet av en tilsvarende ekspertgruppe (Evju et al., 2017). All kartlegging som følger denne instruksjonen gjøres via NiN-app.

Miljødirektoratets kartleggingsinstruks har tydelige definisjoner av hvordan alle naturtyper skal utfigureres basert på NiN-kartleggingsenheter, hogstklasser og rødlistestatus i rødlista for naturtyper (Artsdatabanken, 2018). I tillegg finnes det forhåndsdefinerte kriteriesett for hvordan kvalitet for Naturtyper fremkommer (jf. fig. 8 i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks). For et område definert som en Naturtype etter instruksene vurderes først tilstand, og så naturmangfold. Om tilstand vurderes til svært redusert, skal ikke naturmangfold vurderes, og den samlede lokalitetskvaliteten blir automatisk svært redusert.

Tilstand	God	Moderat kvalitet (2)	Høy kvalitet (1)	Svært høy kvalitet (0)
	Moderat	Lav kvalitet (3)	Moderat kvalitet (2)	Høy kvalitet (1)
	Dårlig	Lav kvalitet (3)	Lav kvalitet (3)	Moderat kvalitet (2)
	Svært redusert	Naturmangfold		
		Lite	Moderat	Stort
		Svært lav kvalitet (4)		

Figur 1. Metode for sammenstilling av lokalitetskvalitet slik denne er gitt av fig.8 i Miljødirektoratets kartleggingsinstruks.

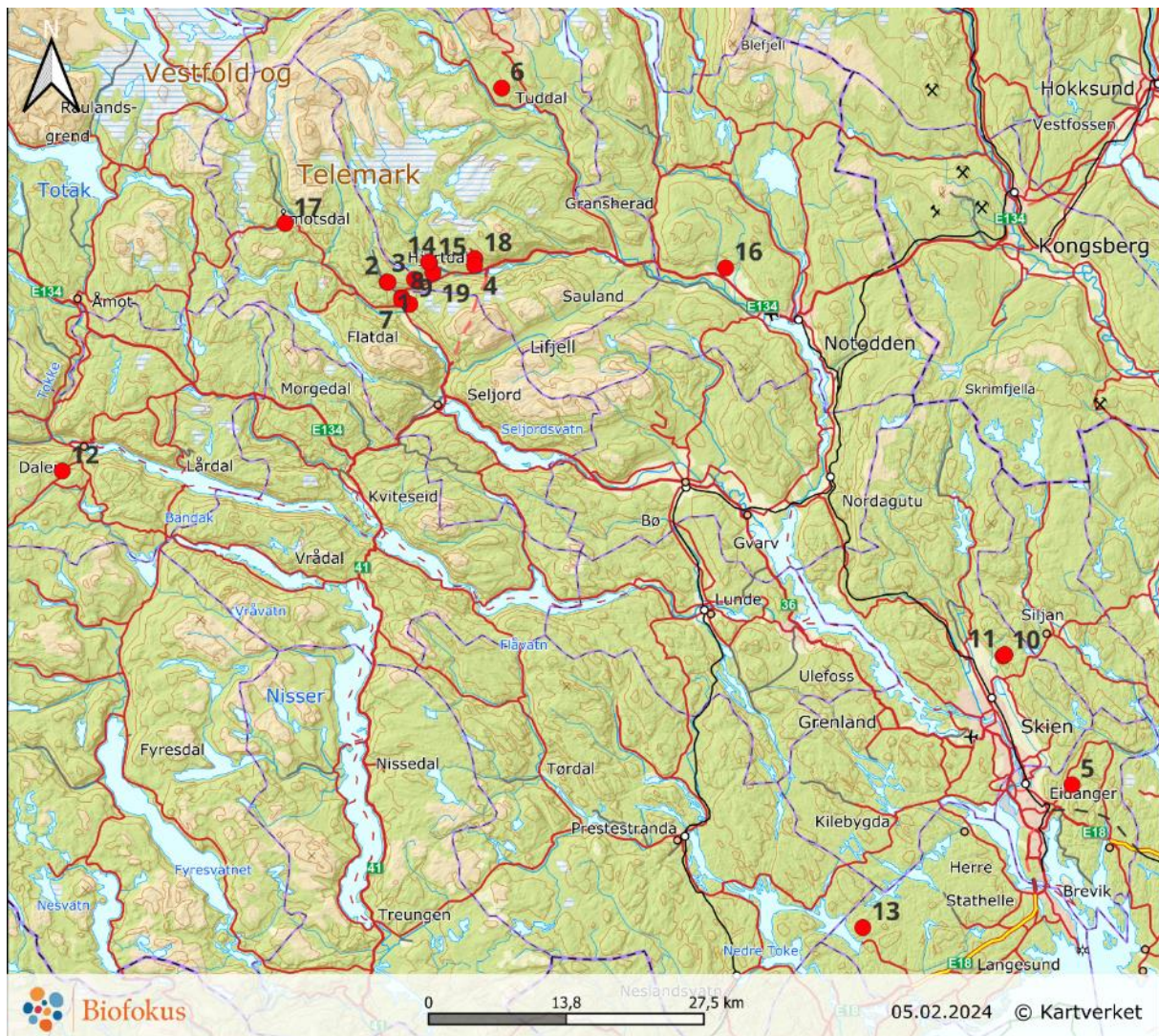
Viktige parametere som inngår i vurdering av tilstand er fremmedarter, aldersklasser i skog, spor etter ferdsel med tunge kjøretøyer, slitasje etter menneskelige aktiviteter eller aktuell bruksintensitet, sistnevnte i kulturlandskapet. For

naturmangfold er ofte parametere som areal, rødlistearter og dødvedmengde brukt i tillegg til artslister med habitatspesifikke arter.

3 Resultater

Totalt 19 naturtypelokaliteter som til sammen dekker 142 daa, er nybeskrevet eller oppdatert gjennom kartleggingene i 2023 (tabell 1). Naturtypelokalitetene er fordelt på 6 med svært høy kvalitet, 9 med høy kvalitet, 2 med moderat kvalitet og 2 med lav kvalitet. Naturtypelokalitetene er fordelt på 13 lokaliteter med slåttemark, 2 med hagemark og 2 med naturbeitemark, 1 slåttemyr og 1 semi-naturlig eng. Engene Fosse i Porsgrunn ble tilordnet den overordnede naturtypen semi-naturlig eng, som følge av at historisk skjøtsel trolig har vært kombinasjoner av både beite og slått, og det er noe usikkert hvilke av disse som er beste egnede fremtidige (og mulige) skjøtsel. Videre har vi gitt lokalitetene forvaltningsverdi med fargekode, der rød er høy prioritet og grønn er mer begrenset eller usikker prioritet (tabell 1).

Flere av naturtypelokalitetene inneholder mosaikker. Dette gjelder særskilt i tilfeller med variasjon mellom tørre og fuktige naturtype-utforminger i enga. For detaljer se naturtypebeskrivelser i vedlegg 1.

Figur 2 Kartet viser plasseringa til de 19 naturtypelokalitetene som ble kartlagt i 2023. Nummeret tilsvarer ID-en i Tabell 1.

Tabell 1. Liste over registrerte naturtypelokaliteter kartlagt under feltarbeidet i 2023. ID. viser til nr. i kartfigurer i dette kapitlet, og nr. på naturtypebeskrivelse. Naturtypebeskrivelser finnes i vedlegg 1. Rød farge indikerer høy forvaltningsverdi, grønn farge er svakere eller mer usikker forvaltningsverdi. Det er ikke vurdert forvaltningsverdi for naturbeitemark. Lokaliteter med * etter navnet har eksisterende slåtte-/skjøtselsplan.

ID	Navn	Naturtype	Kvalitet	Area	Nin-ID	Kommune
1	Bakken I Ø*	D2.1 Slåttemark	Høy kvalitet	3141	NINFP2410147379	Seljord
2	Bakken II N	D2.1 Slåttemark	Moderat kvalitet	1692	NINFP2410147382	Seljord
3	Bråten*	D2.1 Slåttemark	Svært høy kvalitet	3972	NINFP2410147371	Hjartdal
4	Djupedal*	D2.1 Slåttemark	Svært høy kvalitet	3335	NINFP2410147386	Hjartdal
5	Fosse*	D2 Semi-naturlig eng	Høy kvalitet	10710	NINFP2310147176	Porsgrunn
6	Grastjønnåsen*	D2.1 Slåttemark	Svært høy kvalitet	8481	NINFP2410147389	Hjartdal
7	Grønnerud I S	D2.1 Slåttemark	Svært høy kvalitet	4399	NINFP2410147376	Seljord
8	Grønnerud II N	D2.1 Slåttemark	Høy kvalitet	1892	NINFP2410147377	Seljord
9	Haugan	D2.1 Slåttemark	Høy kvalitet	7885	NINFP2410147375	Seljord
10	Kleiva S*	D2.2.1 Hagemark	Moderat kvalitet	9097	NINFP2310147309	Skien
11	Kleiva Ø*	D2.2.1 Hagemark	Høy kvalitet	31203	NINFP2310147313	Skien
12	Lyngstad	D2.1 Slåttemark	Høy kvalitet	29271	NINFP2310147340	Tokke
13	Myrane	E15.1.1 Sørlig slåttemyr	Lav kvalitet	3865	NINFP2310147177	Bamble
14	Risvoll N	D2.2 Naturbeitemark	Høy kvalitet	2490	NINFP2410147383	Hjartdal
15	Risvoll S	D2.2 Naturbeitemark	Svært høy kvalitet	7877	NINFP2410147369	Hjartdal
16	Runningen	D2.1 Slåttemark	Lav kvalitet	1056	NINFP2310147318	Notodden
17	Snei	D2.1 Slåttemark	Høy kvalitet	4506	NINFP2410147368	Seljord
18	Sø. Gjuv*	D2.1 Slåttemark	Svært høy kvalitet	6456	NINFP2410147388	Hjartdal
19	Aabø	D2.1 Slåttemark	Høy kvalitet	651	NINFP2410147370	Hjartdal

3.1 Rødlistede naturtyper

Norsk rødliste for naturtyper (Artsdatabanken 2018b) lister naturtyper og landformer som har risiko for å gå tapt fra Norge. I forbindelse med dette prosjektet er det avgrenset 13 naturtypelokaliteter som helt eller delvis omfattes av den rødlistede naturtypen slåttemark rødlistet som kritisk truet (CR), 1 omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig myr som er listet som sterkt truet (EN) og 5 naturtypelokaliteter omfattes av den rødlistede naturtypen seminaturlig eng som er listet som sårbar (VU) (naturbeitemark og hagemark).

3.2 Artsmangfold

Totalt 14 rødlistede arter ble påvist i forbindelse med dette prosjektet (

Tabell 2). Disse er fordelt på 1 sterkt truede (EN), 7 sårbare (VU), og 5 nær truede (NT) arter.

Tabell 2. Status 2021 viser til rødlistevurdering i Norsk rødliste for arter 2021.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	Norsk navn	Status 2021	Antall lokaliteter
Karplanter	<i>Arnica montana</i>	Solblom	EN	2
Karplanter	<i>Botrychium lanceolatum</i>	Handmarinøkkel	NT	1
Karplanter	<i>Briza media</i>	Hjertegras	NT	1
Karplanter	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	Søstermarihand	VU	7
Karplanter	<i>Hypochaeris maculata</i>	Flekkgrisøre	NT	8
Karplanter	<i>Primula veris</i>	Marianøkleblom	VU	1
Karplanter	<i>Pseudorchis albida</i>	Hvitkurle	VU	2
Sopp	<i>Clavaria amoenoides</i>	Vridd køllesopp	VU	2
Sopp	<i>Clavaria fumosa</i>	Røykkøllesopp	NT	1
Sopp	<i>Clavaria zollingeri</i>	Fiolett greinkøllesopp	VU	1
Sopp	<i>Cuphophyllus flavipes</i>	Gulfotvokssopp	VU	3
Sopp	<i>Dermoloma cuneifolium</i>	Grå grynusserong	NT	1
Sopp	<i>Neohygrocybe ingrata</i>	Rødnende lutvokssopp	VU	3
Sopp	<i>Neohygrocybe nitrata</i>	Lutvokssopp	NT	1

Hvitkurle (VU) på Lygstad i Tokke og fiolett greinkøllesopp (VU) på Grønnerud S. i Seljord. Foto: Sigve Reiso.

Solblom (EN) på Fosse i Porsgrunn. Foto: Sigve Reiso.

Flekkgrisøre (NT) og brudespore på engene ved Grastjønnåsen Hjarthdal. Foto: Sigve Reiso.

Håndmarinøkkel (NT) på Grastjønnåsen. Foto: Sigve Reiso.

Rødneende lutvokssopp (VU) fra Nedre Gjuv, Hjartdal. Foto: Sigve Reiso.

4 Diskusjon

Undersøkelser av slåttemarkar i Telemark 2023 viser at det fremdeles finnes viktige lokaliteter med slåttemark i fylket som ikke har vært kartlagt tidligere. Disse bør følges opp med skjøtselsplaner for å sikre videre drift. Det anbefales også at lokaliteter med eksisterende skjøtselsplaner videreføres i tilskuddsordningen. De aller fleste av disse har samme eller økt verdi for biologisk mangfold siden planene ble utarbeidet. Det ble også kartlagt flere nye funn av rødlistede arter, både på nye og på kjente lokaliteter som styrker deres verdi for biologisk mangfold. Spesielt var høsten 2023 gunstig for beitemarksopp, og regionen Seljord-Hjartdal viste seg å ha rike bestander av flere rødlistede beitemarksopp. Bl.a. ble rødne luttvokssopp (VU) og gulfottvokssopp (VU) funnet i rike bestander og på flere enger.

Lyngstad i Tokke skiller seg spesielt ut i forhold til karplanter med forekomster av både søstermarihånd (VU), solblom (EN), hvitkurle (VU) og flekkgrisøre (NT).

Alle de 19 registrerte kulturlandskapslokalitetene har blitt vurdert på kvalitet etter Miljødirektoratets kartleggingsmetodikk. Kvaliteten er sterkt sentrert rundt tilstand på registreringstidspunktet, noe som kan føre til at begynnende gjengroing trekker kvaliteten ned, uavhengig av om det biologiske mangfoldet fremdeles er rikt. Dette gjelder også lokaliteter der oppstart av skjøtsel raskt vil bedre tilstanden og kvaliteten på området. Vi har derfor i tillegg lagt inn en tilleggsvurdering av naturtypelokalitetene i tabell 1. Rød farge indikerer de lokalitetene vi mener har størst forvaltningsverdi og som vi anbefaler i første rekke bør prioriteres i videre plan- og tilskuddsordninger som slåttemarkar/hagemark. Dette omfatter de fleste slåttemarkene samt hagemarken ved Kleiva Ø og engene på Fosse. Grønn farge har noe svakere eller mer usikker forvaltningsverdi. Det er bl.a. usikkerhet om lokaliteten Aabø (19) er egnet for å skjøtte som eng, da dette er en liten lokalitet rundt et gammelt tun som i dag slås med plenklipper. Det er også knyttet usikkerhet til lokaliteten Kleiva S (10), som er en nylig restaurert hagemark med sauebeite. Her finnes enkelte gamle styvingstrær, samt mange edelløvtrær som er nystyvet. Lokaliteten har begrensede kvaliteter for biologisk mangfold pr. i dag, men vil kunne utvikle kvaliteter på sikt ved videre skjøtsel med beite og styving. Den kan også bli viktig som supplement til den nærliggende Kleiva Ø på samme eiendom, der de sammen utgjør en regional sjelden naturtype (hagemark med aktiv beiting og styving). Videre er slåttemyra på Myrane (13) av usikker forvaltningsverdi. Myra er preget av triviell flora, men samtidig er sørlige og kystnære slåttemyrer med slåttepreg en sjelden naturtype i fylket. Runningen (16) er en liten lokalitet med middels artsrik flora. Den ligger isolert som slåttemark og har begrensede utvidelsesmuligheter.

Videre kartlegging av kulturlandskap i fylket bør i første rekke fokusere på å fremskaffe ny kunnskap i regioner med stor landskapsøkologisk funksjon for artsrike kulturlandskap for videre å sikre og videreutvikle disse. Det er de lavereliggende dalførene i indre/midtre Telemark som virker å ha størst tetthet av artsrike kulturlandskap (Seljord, Hjartdal, Tokke og Kviteseid mm). Disse kommunene har også størst konsentrasjon av rødlistede kulturlandskapsarter, både når det gjelder karplanter, beitemarksopp og insekter. For økt kunnskap om artsmangfoldet i disse regionene anbefales det supplerende kartlegging av insekter og beitemarksopp. Spesielt virker kunnskap om beitemarksopp nyttig i forvaltningssammenheng. Til forskjell fra blomstertilnyttede insekter, er det ikke alltid overlapp mellom hvor den rikeste floraen er og den rikeste beitemarksopp-fungaen befinner seg. Kartlegging av beitemarksopp er derfor et svært viktig supplement til kartlegging av karplanter. Både for å identifisere

nye viktige enger for biologisk mangfold, men også for å heve verdien på enger som tidligere har blitt vurdert med begrenset verdi ut i fra floraen alene.

5 Referanser

- Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for Naturtyper 2018*.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>
- Artsdatabanken. (2023, november 8). *Fremmede arter i Norge—Med økologisk risiko 2023*.
<https://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>
- Bratli, H., Halvorsen, R., Bryn, A., Arnesen, G., Bendiksen, E., Jordal, J. B., Svalheim, E. J., Vandvik, V., Velle, L. G., Øien, D.-I., & Aarrestad, P. A. (2019). *Beskrivelse av kartleggingsenheter i målestokk 1:5000 etter NiN (2.2.0). Utgave 1, kartleggingsveileder nr 4, Artsdatabanken, Trondheim*.
- Evju, M., Blom, H., Brandrud, T. E., Bär, A., Johansen, L., Lyngstad, A., Øien, D.-I., & Aarrestad, P. A. (2017). *Verdisetting av naturtyper av nasjonal forvaltningsinteresse. Forslag til metodikk. - NINA Rapport 1357: 1-172*. NINA.
- Framstad, E., Blom, H., Brandrud, T. E., Bär, A., Erikstad, L., Johansen, L., Stabbetorp, O., Øien, D.-I., & Aarrestad, P. A. (2019). *Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks. Forslag til kriterier for lokalitetskvalitet for reviderte naturtyper. NINA Rapport 1652. Norsk institutt for naturforskning*.
- Halvorsen, R., Bryn, A., Erikstad, L., & Lindgaard, A. (2015). *Natur i Norge—NiN. Versjon 2*.
- Miljødirektoratet. (2023). *Kartleggingsinstruks. Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. Miljødirektoratet veileder (M-2209 2023; s. 374)*.
<https://www.miljodirektoratet.no/publikasjoner/2022/januar/kartleggingsinstruks-kartlegging-av-terrestriske-naturtyper-etter-nin/>

Vedlegg 1. Naturtypebeskrivelser og kart

ID	1
Områdenavn	Bakken I Ø
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk til slått, delvis også noe gjengroing med noe oppslag av bl.a. osp.
Naturmangfoldvurdering	Moderat
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til moderat, da lokaliteten er liten, med lite antall habitatspesifikke arter, men har flere rødlistearter. Her finnes innslag av søstermarihand (VU) og gulfotvokssopp (VU). Øvrig er arter som gullris, hårsveve, tepperot, ryllik, følblom, smalkjempe, legeberonika, engtjæreblom, blåkløkke, smørbukk, engknoppurt, fuglevikke, gjeldkarve, blåfjær, prestekrage, engsmelle og kjerteløyentrøst er notert. 3 av disse artene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Moderat kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147382
Areal m2	1692
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-21;NA_T32-C-16

ID	2
Områdenavn	Bakken II N
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som har vært i bruk til slått men er i gjengroing. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Kalk- og urterike tørrenger i svak gjengroing. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er liten, med moderat antall habitatspesifikke arter (kalkrikt), og flere rødlistearter. Lokaliteten har 12 arter som iht. instruksen ført som habitatspesifikke. Øvrig inngår den rødlistede søstermarihand (VU) og flekkgrisøre (NT). Andre typiske forekommende kulturmarksarter er bl.a. bakkesøte, brudespore, gjeldkarve, rødknapp, prestekrage, blåfjær, engknoppurt, smørbukk, kransmynte, hårsveve, tiriltunge, blåkløkke, skogkløver, smalkjempe, vill-lin, småengkall, fagerknoppurt, hvitmaure, bergmynte, skogmarihand, harerug, prikkperikum mm.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147379
Areal m2	3141
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-7;NA_T32-C-17

Figur 3 Naturtypelokalitetene Bakken I og Bakken II i Seljord kommune som er kartlagt ifm. slåttemarkprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	3
Områdenavn	Bråten
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk til slått og kun med svake tegn til gjengroing flekkvis i kanter og langs berg der det ikke slås jevnlig. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er liten, har moderat med habitatspesifikke arter, men har innslag av søstermarihånd (VU) og flekkgrysøre (NT). Ellers inngår også arter som brudespore (mye over 100 blomstrende individ), marinøkkel, blåfjær, bråtestarr, harerug, hvitveis, tiriltunge, tepperot, bleikstarr, rødknapp, firkantperikum, hårsveve, flekkmarihånd, gulaks, fuglevikke, småengkall, skogmarihånd, flekkmure, engsmelle, ryllik, stemorsblom, finnskjegg, engsoleie, smørbukk, tveskjeggveronika, småsmelle, engtjæreblom, hvitbladtistel, enghumleblom, sumpmaure, engknoppurt, jonsokkoll, prestekrage, kattefot, skogkløver mm. 9 av disse arene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke. Det er ikke undersøkt for beitemarksopp på lokaliteten.
Lokalitetskvalitet	Svært høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147371
Areal m2	3972
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-8;NA_T32-C-18;NA_T32-C-10

Figur 4 Naturtypelokaliteten Bråten i Hjartdal kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	4
Områdenavn	Djupedal
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i aktiv bruk til slått. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter og har kun svake spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Middels urterik eng som slås. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er liten, med moderat antall habitatspesifikke arter, samt flere rødlistearter. Lokaliteten har innslag av vridd køllesopp (VU) og mørkskjellet vokssopp (VU). Enga er preget av frodig vegetasjon med en del innslag av nitrofile arter som hundegras, hundekjeks (i kanter), løvetann, rødkløver, skogstorkenebb, firkantperikum, engsoleie, engsyre og hvitkløver. Men spredt og konsentrert i små tørrbakker og rundt knauser står nokså artsrik urteflora med arter som smalkjempe, prestekrage, skogmarihånd, småengkall, fuglevikke, engsmelle, blåklokke, tveskjeggveronika, rødknapp, engfrytle, engtjæreblom, ryllik, gjerdevikke, grasstjerneblom, gjeldkarve, tiriltunge, markjordbær, engkvein, fagerknoppurt og rundt 10 ind. av marinøkkel. 5 av disse artene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Svært høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147386
Areal m2	3335
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-20

Figur 5 Naturtypelokaliteten Djupedal i Hjarthdal kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	5
Områdenavn	Fosse
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite med hest og er delvis velhevdet, men har også flekkvis et svakt næingsrikt preg og noe gjengroing. Enga er i en restaureringsfase og har fremdeles en del gjengroing med busker og trær etter en brakkleggingsfase. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er over 10 daa og har innslag av den rødlistede solblom (EN), og moderat antall habitatspesifikke arter. På engene finnes arter som karve, engsoleie, tveskjeggveronika, firkantperikum, ryllik, knollerteknapp, hårsveve, blåknapp (mye), engtjæreblom, prestekrage, følblom, skogkløver, gullris, fuglevikke, småengkall, gjeldkarve, hvitmaure, rødknapp, bråtestarr, blåklokke, blåkoll, engkvein, legeveronika, gulaks og grasstjerneblom. 7 av disse arene er iht instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2310147176
Areal m2	10710
Naturtype	D2 Semi-naturlig eng (ntyp_D02)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-4;NA_T32-C-3;NA_T32-C-13

Figur 6 Naturtypelokaliteten Fosse i Porsgrunn kommune som er kartlagt ifm. slåttemarkprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	6
Områdenavn	Grastjønnåsen
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk til slått og at gjengroing kun er synlig i kantene. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Svært urterike og artsrike bakker. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten har forekomst av to rødlistearter, håndmarinøkkel (NT) og flekkgrisøre (NT), i kombinasjon med at området er middels stort og har et relativt stort antall habitatspesifikke arter. Her finnes også bl.a. brudespore (mye), marinøkkel, småengkall, blåfjær, knollerteknapp, harerug, engfiol, smalkjempe, engknoppurt, blåklokke, prestekrage, sølvmure, rødknapp, gjeldkarve, harerug, ryllik, kjerteløyentrøst, jåblom, smørbukk, finnskjegg, hvitbladtistel, grønnskulle og flekkmariehånd. 9 av disse artene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Svært høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147389
Areal m2	8481
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-8;NA_T32-C-18

Figur 7 Naturtypelokaliteten Grastjønnå i Hjarptdal kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	7
Områdenavn	Grønnerud1 S
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som storfebeite, men planlagt videre til slått. Det er få tegn til gjengroing men noe rønning av osp. Lokaliteten har innslag av hagelupin ved hus i nord og stedvis svake spor etter gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er moderat stor, med moderat antall habitatspesifikke arter, samt har flere rødlistearter. Her finnes søstermariehånd (VU), rødrende lutvokssopp (VU), gulfotvokssopp (VU), fiolett greinkøllesopp (VU) og grå grynusserong (NT). Av arter knyttet til semi-naturlig eng som inkl. habitatspesifikke arter (7 arter), inngår bl.a. smalkjempe, kjerteløyentrøst, rødknapp, ryllik, blåfjær, tepperot, prestekrage, gjerdevikke, gjeldkarve, tiriltunge, hårsveve, finnskjegg, blåklokke, engsoleie og knollerteknapp mm.
Lokalitetskvalitet	Svært høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147376
Areal m2	4399
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-6;NA_T32-C-20

ID	8
Områdenavn	Grønnerud2 N
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som storfebeite, men planlagt videre til slått. Det er få tegn til gjengroing men noe rønning av osp og ung gran langs kantene. Det er ikke sett fremmede arter, men stedvis svake spor etter gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Moderat
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten, har få habitatspesifikke arter, men har innslag av søstermarihånd (VU). Øvrig er arter som bleikstarr, nyseryllik, finnskjegg, gulaks, blåfjær, tepperot, hårsveve, ryllik, smalkjempe, legeveronika, småengkall, hvitkløver, følblom, firkantperikum, prestekrage, blåkoll og rødkløver notert. 3 av disse artene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147377
Areal m2	1892
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-4

Figur 8 Naturtypelokalitetene Grønnerud 1 og 2 i Seljord kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	9
Områdenavn	Haugan
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk som storfebeite men som planlegges legges om til slått. Pr nå er det nokså lav

	bruksintensitet og begynnende gjengroing med busker, einstape og trær. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter stedvis er det svakt preg av gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er moderat stor, med moderat antall habitatspesifikke arter, men har flere rødlistearter. her finnes søstermarihånd (VU), flekkgrisøre (NT), røykkøllesopp (NT), lutvokssopp (NT), rødne luttvokssopp (VU) og vridd køllesopp (VU). Av arter knyttet til seminaturlig eng som inkl. habitatspesifikke arter (8 arter), inngår bl.a. prestekrage, skogmarihånd, gulaks, ryllik, finnskjepp, smalkjempe, tveskjeggveronika, fuglevikke, rødskløver, engsoleie, blåkløkke, gjerdevikke, gjeldkarve, rødknapp, tiriltunge, håsveve, blåfjor, engfiol, sølvmyr, markjordbær, bitterbergknapp mm.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147375
Areal m2	7885
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-17;NA_T32-C-20;NA_T32-C-21

Figur 9 Naturtypelokaliteten Haugan i Seljord kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	10
Områdenavn	Kleiva S
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Moderat
Naturmangfoldvurdering	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av hagemark med styvingstrær som er i bruk som sauebeite, men med ekstensiv bruksintensitet og nyryddet med gjenvekstsukcesjon tilsvarende brakkleggingsfase. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling.

Naturmangfoldbeskrivelse	Moderat
Lokalitetskvalitet	Nyryddet hagemark med sauebeite og flere titalls styvingstrær av ask, alm, lønn, lind mm. De fleste er nystyvet, men der minst 7 av disse er gamle og grove med preg av historisk styving. Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er mellom 5 og 20 daa. Ingen habitatspesifikke arter er observert, men kan forekomme. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før.
Nin-ID	Moderat kvalitet
Areal m2	NINFP2310147309
Naturtype	9097
Kartleggingsenheter	D2.2.1 Hagemark (ntyp_D02_02_01)

ID	11
Områdenavn	Kleiva Ø
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av hagemark med styvingstrær som er i bruk som sauebeite, men med ekstensiv bruksintensitet og partier som er nyryddet med gjenvekstsuksesjon tilsvarende brakkleggingsfase. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Hagemark med flere gamle styvingstrær og stedvise urterike partier. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er stor, over 20 daa, tre rødlistearter er registrert; flammekvassopp (VU), marianøkleblom (VU) og hjertegras (NT) og det forekommer moderat antall habitatspesifikke arter (7 arter). Av arter knyttet til semi-naturlig eng finnes hvitmaure, smalkjempe, markjordbær, grasstjerneblom, tveskjeggveronika, tiriltunge, dunhavre, bergmynte, firkantperikun, skogkløver, bitterbergknapp, piggstarr, flekkmyr, gulmaure, karve, småengkall, engtjæreblom, gjeldkarve, lakrismjelt, engkvein mm.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2310147313
Areal m2	31203
Naturtype	D2.2.1 Hagemark (ntyp_D02_02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-8;NA_T32-C-7

Figur 10 Naturtypelokalitetene Kleiva S og Ø i Skien kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	12
Områdenavn	Lyngstad
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk til slått men er i restaureringsfase med noe gjenstående/oppslag av gran og bjørk ol. Lokaliteten en svak effekt av fremmedarter med forekomst av gravbergknapp nær husene, men ikke spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Artsrike enger som slås og som er i restaureringsfase. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er over 10 daa, moderat med habitatspesifikke arter, samt har mange blomstrende hvitkurle (VU), en del flekkgrisøre (NT) og innslag av søstermarihånd (VU) og solblom (EN). Ellers ingår arter som fuglevikke, jonsokblom, firkantperikum, rødkløver, prestekrage, hvitkløver, ryllik, gulaks, småsyre, smalkjempe, tepperot, tiriltunge, skogkløver, bråtestarr, tveskjeggveronika, engsmelle, hvitbladtistel, stemorsblom, blåfjær, gullris, jonsokkoll, engfrytle, rødknapp, blåklokke, mjødurt, skogfiol, harerug, flekkmarihånd, småengkall og sumphaukeskjegg mm. 8 av disse arene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2310147340
Areal m2	29271
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-9;NA_T32-C-15;NA_T32-C-5;NA_T32-C-21

Figur 11 Naturtypelokaliteten Lyngstad i Tokke kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	13
Områdenavn	Myrane
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten er uten spor etter grøfting, men er i svak gjengroing med oppslag av busker, trær og lyng, mest i kantene. Det finnes grøfter i nærheten, men med ubetydelig påvirkning av lokaliteten. Spor etter tyngre kjøretøyer ble ikke observert. Lokaliteten er ellers lite preget av slitasje fra menneskelige aktiviteter.
Naturmangfoldvurdering	Lite
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er under 10 daa, og er uten registrerte kalkindikatorer. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før, men lokaliteten er ikke fullstendig undersøkt for moser. Stor forekomst av blåfær på myra kan nevnes spesielt.
Lokalitetskvalitet	Lav kvalitet
Nin-ID	NINFP2310147177
Areal m2	3865
Naturtype	E15.1.1 Sørlig slåttemyr (ntyp_E15_01_01)
Kartleggingsenheter	NA_V9-C-2

Figur 12 Naturtypelokaliteten Myrane i Bamble kommune som er kartlagt ifm. Slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	14
Områdenavn	Risvoll N
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i bruk som beite og uten tegn til gjengroing med busker og trær eller med opphoping av dødt gras. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter og kun svake spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Moderat
Naturmangfoldbeskrivelse	Sauebeite i bratte bakker. Naturmangfold er vurdert til moderat da lokaliteten er liten med moderat med habitatspesifikke arter (5 observerte arter). Noterte karplanter er bl.a. finnskjegg, blåfjær, ryllik, firkantperikum, engknoppurt, rødknapp, blåklokke, hårsveve, gjeldkarve, tiriltunge, skogkløver og engnellik. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før. Enga er ikke undersøkt for beitemarksopp.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147383
Areal m2	2490
Naturtype	D2.2 Naturbeitemark (ntyp_D02_02)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-16;NA_T32-C-20

ID	15
Områdenavn	Risvoll S
Tilstandsvurdering	God

Tilstandsbeskrivelse	Tørrbakke-eng som beites av sau. Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i god hevd. Det er ikke notert fremmedarter eller betydelige spor etter gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er liten, med moderat antall habitatspesifikke arter, samt flere rødlistearter. Her finnes innslag av beitemarksoppen mørksjellet vokssopp (VU) og flekkgrisøre (NT). Ellers er også arter som gjeldkarve, engsmelle, rødknapp, engnellik, hårsveve, prestekrage, smalkjempe, engtjæreblom, blåklokke, småsyre, firkantperikum, tiriltunge, fuglevikke, skogkløver, gulflatbelg, engknoppurt, sølvmure, fagerknoppurt, blåfjær, smørbukk mm funnet. 8 av disse arene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Svært høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147369
Areal m2	7877
Naturtype	D2.2 Naturbeitemark (ntyp_D02_02)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-18

Figur 13 Naturtypelokalitetene Risvoll N og S i Hjørdal kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	16
Områdenavn	Runningen
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som er i bruk til slått men med noe oppslag av einstape, gran, osp og bjørk. Lokaliteten en svak effekt av fremmedarter med forekomst av englokke, men ikke spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Lite

Naturmangfoldbeskrivelse	Urterik bakke som i senere år er blitt slått. Naturmangfold er vurdert til lite da lokaliteten er under 4 daa, men med moderat med habitatspesifikke arter (6 observerte arter) i tillegg til flere arter typisk for seminaturlig eng som blåklokke, rødknapp, tiriltunge, hårsveve, ryllik, engtjæreblom, fuglevikke, firkantperikum, prestekrage, knollerteknapp, gjeldkarve, skogkløver, blåknapp, engfrytle, jonsokkoll, skogfiol, grasstjerneblom, skjermesveve mm. Ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav ble registrert i forbindelse med undersøkelsene og ingen rødlistearter av karplanter, moser, sopp og lav er kjent fra før. Enga er ikke undersøkt for beitemarksopp.
Lokalitetskvalitet	Lav kvalitet
Nin-ID	NINFP2310147318
Areal m2	1056
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-15

Figur 14 Naturtypelokaliteten Runningen i Notodden kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	17
Områdenavn	Snei
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger som i hovedsak er i brakkleggingsfase med spredte trær og en del storvokst vegetasjon. Partier er også skjøttet som plen. Lokaliteten har ingen observerte fremmedarter eller spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Gjengroende eng med urtemangfold rel intakt. Naturmangfold er vurdert til stort da den er moderat stor, med moderat antall habitatspesifikke arter, samt lokaliteten har flere blomstrende hvitkurle (VU), og noe flekkgrisøre (NT). Ellers

	ingår arter som tepperot, gulaks, finnskjegg, hvitveis, smyle, gullris, maiblom, hvitbladtistel, harerug, vendelrot, skogstorkenebb, engsoleie, fuglevikke, tveskjeggveronika, tiriltunge, mjødurt, stormarimjelle, fjelltimotei, bleikstarr, engsmelle, skogmarihånd, hvitmaure, gjerdevikke, smalkjempe, prestekrage, håsveve, rødknapp mm. 7 av disse artene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.
Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147368
Areal m2	4506
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-5

Figur 15 Naturtypelokaliteten Sneiet i Seljord kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	18
Områdenavn	Sø. Gjuv
Tilstandsvurdering	God
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til god da lokaliteten består av enger som er i aktiv bruk til slått. Lokaliteten er uten registrerte fremmedarter og har kun svake spor etter moderne gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Bratte engbakker med lang slåttekontinuitet. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er moderat i størrelse, med lite antall habitatspesifikke arter, men med flere rødlistearter. Her finnes beitemarksoppene gulfotvokssopp (VU) og rødne luttvokssopp (VU). Enga er preget av nokså frodig gressdominert vegetasjon, men har jevnt innslag av urter. Noterte karplanter er tveskjeggveronika, engsoleie, prestekrage, blåklokke, firkantperikum, rødkløver, skogstorkenebb, engtjæreblom, gulaks, engfrytle, følblom, tepperot, hårsveve,

	smalkjempe og rundt 5 skudd av marinøkkel. 3 av disse artene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke. Av beitemarksopp ble det også funnet svært store mengder med vanlige arter, spesielt honningvokssopp. For øvrig inngår gul vokssopp, skjør vokssopp, liten mønjevokssopp og engvokssopp.
Lokalitetskvalitet	Svært høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147388
Areal m2	6456
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-16;NA_T32-C-20

Figur 16 Naturtypelokaliteten Søndre Gjuv i Hjørdal kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

ID	19
Områdenavn	Aabø
Tilstandsvurdering	Moderat
Tilstandsbeskrivelse	Tilstand er vurdert til moderat da lokaliteten består av enger på tun og veikant som er i bruk til slått og har en del engarter, men slås flere ganger i året og trolig med gressklipper. Det er ikke registrert fremmede arter eller spor av gjødsling.
Naturmangfoldvurdering	Stort
Naturmangfoldbeskrivelse	Liten engrest rundt gammelt tun. Naturmangfold er vurdert til stort da lokaliteten er liten, med moderat antall habitatspesifikke arter, og har flere rødlistearter. Her er har innslag av flekkgrisøre (NT) og beitemarksoppene mørkskjellet vokssopp (VU) og gulbrun narrevokssopp (NT). Ellers er også arter som prestekrage, rødknapp, engtjæreblom, blåklokke, flekkgrisøre, tiriltunge, hårsveve, tepperot, fjellmarikåpe, legeveronika, smørbukk, gjerdevikke, tveskjeggveronika, hårsveve, gulaks mm. 5 av disse arene er iht. instruksen ført som habitatspesifikke.

Lokalitetskvalitet	Høy kvalitet
Nin-ID	NINFP2410147370
Areal m2	651
Naturtype	D2.1 Slåttemark (ntyp_D02_01)
Kartleggingsenheter	NA_T32-C-16

Figur 17 Naturtypelokaliteten Aabø i Hjartdal kommune som er kartlagt ifm. slåttemarksprosjektet. Tallet viser til ID-en i Tabell 1.

Vedlegg 2. Kategorier for rødlistearter

Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021) lister og vurderer norske arters risiko for utryddelse. For å vurdere en spesifikk arts risiko for utryddelse vurderes grovt sett artens sjeldenhet, tilbakegang og leveområdets størrelse og fragmentering. Målsettingen med den nasjonale rødlisten er å sikre at artene ikke forsvinner fra landet.

Artene på rødlisten er rangert i seks kategorier. Kategoriene viser hvor høy risiko artene i kategorien har for å dø ut, forutsatt at forholdene ikke endres.

Tabell 3. Kategorier for arter som er rødlistet.

RL-kategori	Rødlistekategori	Forklaring
RE	Regionalt utdødd (Regionally Extinct)	Arter som er utdødd som reproduserende i landet. Ifølge IUCN skal denne kategorien kun benyttes når det ikke er spor av tvil om at arten er utryddet i landet. I tillegg skal arten ha reproduisert i Norge de siste 200 årene.
CR	Kritisk truet (Critically Endangered)	Arter som har ekstremt høy risiko for å dø ut (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner og minimum ti år)
EN	Sterkt truet (Endangered)	Arter som har svært høy risiko for å dø ut (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar (Vulnerable)	Arter som har høy risiko for å dø ut (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet (Near Threatened)	En art er nær truet når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå, eller i nær framtid.
DD	Datamangel (Data Deficient)	En art settes til kategori datamangel når usikkerhet om artens korrekte kategori plassering er svært stor, og klart inkluderer hele spekteret av mulige kategorier fra og med CR til og med LC.

Tabell 4. Kategorier for arter som ikke er rødlistet.

Kategori	Kategori	Forklaring
NE	Ikke vurdert (Not Evaluated)	Arter som ikke har blitt vurdert. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet (Not Applicable)	Arter som ikke skal vurderes på nasjonalt nivå. I hovedsak fremmede arter hvilket er arter som er kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800.
LC	Livskraftig (Least Concern)	Dette er arter som ikke er direkte truet og har livskraftige bestander i Norge.

Vedlegg 3. Kategorier for fremmede arter

Fremmedartslista for Norge (Artsdatabanken, 2023) lister og risikovurderer arter som bevisst eller ubevisst er innført til Norge ved hjelp av mennesket, etter år 1800.

Dette betyr at alle arter som er tatt inn i Norge etter 1800 betegnes som fremmede arter. De fremmede artene blir vurdert etter invasjonspotensial og økologisk effekt og blir satt i en kategori som viser hvilken grad av trussel arten utgjør for norsk natur. Invasjonspotensial angir sannsynlighet for artens spredning og etablering i naturen, og sannsynlig hastighet for invasjonen. Økologisk effekt viser i hvilken grad den fremmede arten kan påvirke stedegne arter og naturtyper.

Tabell 5. Kategorier i Fremmedartslisten for Norge 2023.

FA-kategori	Kategori	Forklaring
SE	Svært høy risiko (Severe impact)	Fremmede arter med en svært høy risiko er faktiske eller potensielle økologiske skadegjørere og har potensial til å etablere seg over store områder.
HI	Høy risiko (High impact)	Fremmede arter med høy risiko har stor spredning med en viss økologisk effekt, eller stor økologisk effekt med en begrenset spredning
PH	Potensielt høy risiko (Potentially high impact)	Fremmede arter med potensielt høy risiko har enten store økologiske effekter, kombinert med et lite invasjonspotensial, eller et stort invasjonspotensial, men ingen kjente økologiske effekter.
LO	Lav risiko (Low impact)	Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur.
NK	ingen kjent risiko (No known impact)	Fremmede arter uten kjent risiko har ingen kjent spredningspotensial og ingen kjente økologiske effekter

Biofokus

– for et godt kunnskapsgrunnlag

Biofokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. Biofokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. Biofokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. Biofokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir den digitale rapportserien **Biofokus rapport**.

Biofokus rapport 2024–031
ISSN 1504-6370
ISBN 978-82-8449-334-3

Gaustadalléen 21
NO-0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
biofokus.no